

FORENINGEN FOR BYGNINGS- OG LANDSKABSKULTUR I VESTSLESVIG

Generalforsamling i By og Land 14.03.11. Klægager. Østerende 13

Generalforsamlingen var i år henlagt til Klægager, Den Gamle Digegreves Gård, hos Ruth og Christian Lorenzen. Vi samledes på gårdspladsen i den smukke gamle firlængede gård, derefter gik vi ind i en stor lade, som man er ved at bygge om, til en festsal, med stort køkken og andre tidsvarende faciliteter. Det er meningen, at man vil leje det ud til fester. Byggeprojektet er slet ikke færdigt, så man fik mulighed for at se det gamle murværk, og de imponerende og indviklede nye tømmerkonstruktioner. Laden og gårdens ydre, må der ikke ændres ved, så man skal bygge om inden for det "gamle".

Senere gik vi ind i stuehusets "foredragssal", der har en traditionsrig og stemningsfuld atmosfære, ligesom i øvrigt hele huset med især smukke døre og gulve. Så viste arkitekt Steffen Søndergård billeder og fortalte og forklarede om Mærskprojektet i Ballum - 9 huse fra Vesterende og 2 fra Østerende – Det var meget interessant og oplysende. Det var spændende at se de smukke gamle huse blive ført tilbage til deres oprindelige udseende. Vi lærte både om – gavlluger, redningsluger, koblede vinduer, halvvalm og stolpekarmsdøre.!

Derefter så vi billeder fra projektet omkring Slotsfelt en gammel lade ved Schackenborg Slotsfelt er fra 1879, bygget i en meget særpregt stil, karakteristisk er det høje stråtag, en sjældenhed her i Danmark. Vi blev i den anledning ført vidt omkring, både til italienske kirker og andre spændende bygninger i Europa og Danmark som havde inspireret ophavsmændene til Slotsfelt, nemlig C.F.Hansen og Meldahl.

Taget på laden er ganske speciel, og den kræver en ganske dristig himmelstræbende tømmerkonstruktion, samtidig med, at den er opført i en tid, da der var knaphed på træ. Bjælker og meget høje, slanke spær er konstrueret med minimalt forbrug af træ. Nu da laden bliver renoveret søger man at bruge den oprindelige bygningsmåde, dog kan man nu gøre det hele mere "solidt" og robust.

Efter Søndergårds billeder og foredrag fortalte Christian Lorenzen Klægagers historie og noget om nutiden og fremtiden. Digegrevens gård, har altid haft en stærk position i Vesteregnens kulturelle liv. Der var et levende miljø på Ballumegnen såvel folkeligt som "elitært". Lausten Knudsen på Trøjborg, Lorenzen på deres gård i Hjørpsted, med kniplingerne, og ikke mindst Digegrevens Gård i Østerende.

Christen Kold var huslærer på egnen i den epoke. Rigdom fik man af handel med stude og heste, jorden har altid været givtig. Nu står gården der med Dinesengulve i stuerne og kakkelovne-kaminer fra Christiansfeldt og en fremtid med "Bed and Breakfast" samt et hus egnet til kulturelle møder og andet.

En vigtig ting ved Mærskfonden og Realdania, som støtter Slotsfeltprojektet er, at der er udarbejdet bevarende lokalplaner for områderne.

Derefter var der kaffe !

Generalforsamlingen begyndte kl.20.30

Ordstyrer blev Christian Lorenzen

Beretning ved formand Eva de Silva. Hun beskrev foreningens arbejde i 2010.

Der var tale om mange emner af interesse for By og Land: Pølsepavillon Plejehjemmet Lindevang på Dravedvej, Refugiets tilbygning, den manglende dør på Rutebilstationen.

Der har i 2010 været megen omtale af kommunens nedrivning af gamle og faldefærdige huse og gårde (Folketingsbeslutning). By og Land mener, at disse nedrivninger bør ud i offentlig debat blandt befolkningen, inden man river dem ned.

Måske kunne visse bygninger reddes og kulturen bevares.

Foreningen har sammen med Historisk Forening i Lgkl arrangeret en udflugt til Tørning Mølle og Christiansdal.

Tre medlemmer af bestyrelsen var i Sept. til Formandsmøde i Horsens.

Det var et interessant og oplysende møde, bl.a. om lokalplaner, se referat.

Der var Landsmøde på Bornholm, hvor nogle repræsentanter her fra deltog.

Det har været en fornøjelse for bestyrelsen, at se den renovering, der er sket på ”Slottet” Præstehøjskolen. Et smukt udført arbejde af lokale håndværkere.

Vi har udtalt os vedr. Kommuneplan 2009-10. Vi vil holde Kommunen fast på dens intentioner vedr. lokalplaner og bygninger o.lign.

Landsmødet i 2011, vil foregå i Ulfborg-Vemb, med særlig vægt på vindmøller. Vi deltager.

Formanden sluttede med at opfordre til at gå ind på vores hjemmeside.

Beretningen blev godkendt.

Efter bestyrelsens var det tid til Markvejsgruppens beretning. Den blev forelagt af N.Chr.Thomsen. Der afholdes 4 årlige ture på ca.5-6 kilometer. Lokale personer fortæller om landskabet og seværdigheder. Der har været ca. 40 deltagere hver gang. Der bliver udarbejdet en folder om turene, som bliver omdelt til institutioner og forretninger. Det er Markvejsgruppens formål at fremme landskabskultur og færden i naturen, samt det historiske aspekt.

Næste sæson starter 3.maj i Lovrup Skov.

Herefter blev regnskabet forelagt og gennemgået v/Vagn Jakobsen

Det blev godkendt.

Der var så valg til bestyrelsen:

Glenny Ketelsen og Vagn Jakobsen ønskede ikke genvalg.

I stedet valgtes:

Ulrik Jensen Holmsteen, Bredebro og Kenny Snitgaard, Løgumkloster.

Brunhild Plumhof og Birthe Christensen modtog genvalg.

Suppleanter blev: Birgit Rasmussen og Glenny Ketelsen.

Revisor er stadig Leif Hansen.

Under Eventuelt talte Chr. Lorenzen ganske kort om landbrugets vanskelige fremtid, specielt på Vesterkanten.

Aftenen sluttede med, at der blev givet gaver til Glenny og Vagn, for deres store arbejde i bestyrelsen gennem flere år. Der blev også sagt gode og fortjente ord til dem. Efter formandens farvel og tak til forsamlingen og til Klægager, for husly, drog vi fra Digegrevens Gård ud i Ballum Enge, hvor mørket havde sænket sig.

Der var ca.60 deltagere.

Referent Birthe